

Na osnovu člana 17 stav 1 tačka 2) Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 52/00 i 47/01) i člana 136 Zakona o bankama ("Sl. list Crne Gore", br. 17/08), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 23. i 24. februara 2009. godine, donio je

ODLUKU
o metodima za izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja
bankarske grupe

1. Opšta odredba

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se metodi koje banke koje su obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi koriste pri izradi konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe, uključujući i izvještaje o pokazateljima poslovanja bankarske grupe.

2. Metodi konsolidacije

Član 2

Konsolidovanim finansijskim izvještajima bankarske grupe, u smislu ove odluke, smatraju se:

- 1) bilans stanja;
- 2) bilans uspjeha;
- 3) izvještaj o promjenama na kapitalu;
- 4) izvještaj o novčanim tokovima;
- 5) napomene uz finansijske izvještaje.

Banka koja je obveznik izvještavanja na konsolidovanoj osnovi sačinjava konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe u skladu sa ovom odlukom i Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MRS/MSFI)

Član 3

Konsolidovani finansijski izvještaji bankarske grupe sa nadređenom bankom ili finansijskim holdingom izrađuju se na osnovu finansijskih izvještaja nadređene banke, odnosno finansijskog holdinga i finansijskih izvještaja podređenih članova bankarske grupe.

Finansijski izvještaji podređenih članova bankarske grupe koji su pod kontrolom nadređene banke, odnosno nadređenog finansijskog holdindga, uključuju se u konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe primjenom metoda potpune konsolidacije, izuzimajući finansijske izvještaje društava za osiguranje, društava za upravljanje investicionim fondovima i društava za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima.

Učešća banke u podređenim članovima bankarske grupe koji su društva za osiguranje, društva za upravljanje investicionim ili društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima prikazuju se u konsolidovanim finansijskim izvještajima bankarske grupe na osnovu metoda udjela.

Finansijski izvještaji podređenih članova bankarske grupe u kojima nadređena banka, odnosno nadređeni finansijski holding, ima učešće u kapitalu od 20% do 50%, uključuju se u konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe primjenom metoda udjela.

Izuzetno od st. 2 i 4 ovog člana, banka može koristiti metod proporcionalne konsolidacije za podređenog člana bankarske grupe, ukoliko može dokumentovano dokazati Centralnoj banci Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) da je odgovornost nadređenog člana bankarske grupe ograničena samo na udio kapitala koji posjeduje, uzimajući u obzir odgovornost drugih akcionara podređenog člana, čija solventnost mora biti zadovoljavajuća.

Pored slučajeva iz stava 5 ovog člana, metod proporcionalne konsolidacije može se primjenjivati i na učešća u kapitalu banke ili finansijske institucije kojom upravlja član bankarske grupe u Crnoj Gori, zajedno sa jednom ili više banaka ili finansijskih institucija koje nijesu članovi bankarske grupe u Crnoj Gori, ukoliko je odgovornost svih tih lica ograničena na nivo njihovog učešća u kapitalu tog lica.

Član 4

Za slučajeve koji nijesu obuhvaćeni članom 3 ove odluke metode konsolidacije određuje Centralna banka.

Član 5

Nadređena banka u bankarskoj grupi treba da obezbijedi da članovi bankarske grupe na koje se primjenjuje metod potpune konsolidacije primjenjuju računovodstvene politike, odnosno načela vrednovanja pozicija, koje primjenjuje nadređena banka, kao i da ti članovi bankarske grupe jedinstveno iskazuju pozicije u pojedinačnim finansijskim izvještajima.

Ukoliko jedinstvena primjena politika, odnosno načela iz stava 1 ovog člana nije moguća, nadređena banka je dužna da obaveže članove bankarske grupe da obezbijede da pojedinačni finansijski izvještaji, kao minimum, budu usklađeni sa MRS/MSFI.

3. Metodi za izračunavanje pokazatelja poslovanja bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi

Član 6

Izveštaji o pokazateljima poslovanja bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi su :

- 1) Izveštaj o koeficijentu solventnosti;
- 2) Izveštaj o kapitalnim ulaganjima, ulaganjima u nekretnine i ulaganjima u osnovna sredstva;
- 3) Izveštaj o izloženostima prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica;
- 4) Izveštaj o zbiru velikih izloženosti;
- 5) Izveštaj o izloženostima prema licima povezanim sa bankom.

Član 7

Izračunavanje sopstvenih sredstava bankarske grupe vrši se na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izvještaja članova bankarske grupe, uz shodnu primjenu propisa Centralne banke o adekvatnosti kapitala banaka.

U osnovni kapital bankarske grupe uključuju se:

- 1) osnovni elementi sopstvenih sredstava koji se u skladu sa propisom Centralne banke o adekvatnosti kapitala banaka uključuju u osnovni kapital banke, i
- 2) manjinska učešća trećih lica u kapitalu podređenih članova bankarske grupe.

Odbitne stavke pri izračunavanju sopstvenih sredstava bankarske grupe su:

- 1) stavke koje, u skladu sa propisom Centralne banke o adekvatnosti kapitala banaka, predstavljaju odbitne stavke pri izračunavanju sopstvenih sredstava banke, i
- 2) učešća banke u kapitalu podređenih članova bankarske grupe koji su društva za osiguranje, društva za upravljanje investicionim ili društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima, a koja se u konsolidovanim finansijskim izvještajima prikazuju metodom udjela, odnosno neto vrijednosti kapitala.

Član 8

Ukupna rizikom ponderisana aktiva za kreditni rizik bankarske grupe izračunava se primjenom metoda potpune konsolidacije, ili drugog metoda, zavisno od odnosa nadređenog člana i drugih članova bankarske grupe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se za jednog i ili više podređenih članova bankarske grupe adekvatnost kapitala izračunava primjenom posebnih propisa, rizikom ponderisana aktiva za ta lica se izračunava primjenom tih propisa, uz isključivanje međusobnih odnosa sa članovima bankarske grupe, a dobijeni iznos se sabira sa iznosom rizikom ponderisane aktive bankarske grupe, izračunate na bazi finansijskih izvještaja ostalih članova bankarske grupe.

Član 9

Potrebni kapital za pozicijske rizike i devizni rizik na konsolidovanoj osnovi, utvrđuju se primjenom metoda agregiranja, bez mogućnosti netiranja neto dugih i kratkih pozicija između članova bankarske grupe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za izračunavanje potrebnog kapitala za pozicijske rizike i devizni rizik na konsolidovanoj osnovi, može se primijeniti metod potpune konsolidacije ukoliko nadređena banka u bankarskoj grupi dokumentovano dokaže Centralnoj banci da su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) nadređena banka u bankarskoj grupi identifikuje, mjeri, prati i kontroliše pozicijske i devizni rizik na nivou cijele grupe (centralizovano upravljanje rizicima);
- 2) svi podređeni članovi bankarske grupe koji su pod kontrolom nadređene banke, održavaju koeficijent solventosti na propisanom nivou, i
- 3) nadređena banka u bankarskoj grupi je kadrovski i tehnički osposobljena za primjenu metoda konsolidacije na dnevnoj osnovi.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, pri utvrđivanju potrebnog kapitala za pozicijske rizike i devizni rizik na konsolidovanoj osnovi, može se vršiti netiranje kratkih i dugih pozicija u istim finansijskim instrumentima između članova bankarske grupe.

Ukoliko nadređena banka koristi pristup iz stava 3 ovog člana, isti pristup moraju da koriste i svi podređeni članovi bankarske grupe.

Član 10

Potrebni kapital za operativni rizik na konsolidovanoj osnovi izračunava se primjenom metoda agregiranja.

Član 11

Izveštaji o kapitalnim ulaganjima, ulaganjima u nekretnine i ulaganjima u osnovna sredstva, izveštaji o izloženostima prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica, izveštaji o zbiru velikih izloženosti i izveštaji o izloženostima prema licima povezanim sa bankom, sačinjavaju se primjenom metoda agregiranja.

4. Izveštavanje

Član 12

Banka koja je obveznik izveštavanja na konsolidovanoj osnovi dostavlja Centralnoj banci:

- 1) nerevidirane konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe i izvještaje o pokazateljima poslovanja bankarske grupe sa stanjem na dan 30. juna tekuće godine - najkasnije u roku od 90 dana od datuma na koji se ovi izvještaji sačinjavaju;
- 2) godišnje revidirane finansijske izvještaje i izvještaje o pokazateljima poslovanja bankarske grupe sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine, u roku od 180 dana od datuma na koji se ovi izvještaji sačinjavaju.

Član 13

Banka koja je član bankarske grupe sa nadređenom bankom, nadređenim finansijskim holdingom ili nadređenim mješovitim holdingom, a koja je obveznik izvještavanja na konsolidovanoj osnovi, dužna je da dostavlja Centralnoj banci podatke o sastavu bankarske grupe kojoj pripada, kao i podatke o članovima te bankarske grupe.

Podaci iz stava 1 ovog člana dostavljaju se Centralnoj banci jednom godišnje, na obrascima SBG i ČBG koji su odštampani uz ovu odluku i čine njen sastavni dio, i to do 31. marta tekuće godine, sa stanjem na dan 31. decembra prethodne godine, ili češće na zahtjev Centralne banke.

Banka iz stava 1 ovog člana je dužna da o svakoj promjeni podataka o sastavu bankarske grupe, odnosno podataka o članovima te grupe, a koji su od značaja za kontrolu na konsolidovanoj osnovi, obavijesti Centralnu banku u roku od 30 dana od nastanka te promjene.

5. Završne odredbe

Član 14

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o kontroli banaka na konsolidovanoj osnovi ("Sl.list RCG", br. 52/03).

Član 15

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

P R E D S J E D N I K

Ljubiša Krgović s.r.

O.br. 0101-325/2-27

Podgorica, 24.02.2009. godine

_____
(Naziv i sjedište banke)

_____
(Matični broj banke)

OBAVJEŠTENJE O SASTAVU BANKARSKE GRUPE*

Redni broj	Matični broj	Naziv i sjedište člana bankarske grupe

ŠEMA BANKARSKE GRUPE

*) Obrazac se popunjava za bankarsku grupu sa nadređenom bankom, finansijskim holdingom ili mješovitim holdingom.

U _____, 200_.godine

Obavještenje sačinio-la

_____
(telefon za kontakte)

_____
(potpis)

_____

(Naziv i sjediste banke)

Obrazac ČBG

(Matični broj banke)

Stanje na dan: _____ god.

PODACI O ČLANU BANKARSKE GRUPE

Redni broj	Opis	Oznaka	Sadržaj
1.	Naziv člana grupe	-	
2.	Matični broj člana	-	
3.	Sjedište i adresa	-	
4.	Podaci za kontakt	-	telefonski broj, broj faksa, e-mail
5.	Oblik organizovanja člana	01	akcionarsko društvo
		02	društvo sa ograničenom odgovornošću
		03	komanditno društvo
		04	ostalo
6.	Vrste pravnog lica	01	banka
		02	mikrokreditna finansijska institucija
		03	kreditno-garantni fond
		04	privredno društvo koje obavlja poslove finansijskog lizinga
		05	društvo za osiguranje
		06	društvo za upravljanje fondovima
		07	ostalo
7.	Povezanost nadređenog člana bankarske grupe sa članom grupe	01	kontrola
		02	učešće (20%-50%)
		03	ostalo
8.	Djelatnost člana	-	pregled registrovanih djelatnosti
9.	Aktiva (bilansna i vanbilansna) člana grupe	-	stanje na 31.12. prethodne godine
10.	Kapital člana grupe	-	stanje na 31.12. prethodne godine
11.	Procenat učešća bankarske grupe u kapitalu člana grupe	-	
12.	Procenat učešća bankarske grupe u pravima glasa kod člana grupe	-	
13.	Izloženost bankarske grupe prema članu grupe		
14.	Sastav odbora direktora		

	člana grupe		
15	Broj zaposlenih kod člana grupe		
16	Posljednja godina za koju je izvršena revizija finansijskih iskaza člana grupe i podaci o revizoru		

U _____, _____200_.godine

Obavještenje sačinio-la

_____
(telefon za kontakte)

_____
(potpis)